

Delavnica 1

Razred:	1. - 4.
Cilji:	1. Učenke in učenci se seznanijo s pojmom nasilje in sila. 2. Učenke in učenci spoznajo različne oblike nasilja. 3. Učenke in učenci se seznanijo z načini iskanja pomoči. 4. Učenke in učenci se seznanijo z nenasilnimi načini vedenja. 5. Učenke in učenci se seznanijo z lastnimi pravicami do varnosti in prepovedjo nasilja.

Vsebina:	Na delavnici učenke in učence seznanim s pojmom nasilje in sila ter s pojavom nasilja. Pogovarjamo se o različnih vrstah nasilnega vedenja in jih kategoriziramo v vrste nasilja: psihično, fizično, spolno in ekonomsko nasilje. Govorimo o razliki med nasilnim vedenjem in neprijetnimi dogodki. Pojasnimo, da nasilje ni le nesprejemljivo vedenje, temveč je lahko tudi kaznivo dejanje. Vsak od nas ima pravico do tega, da je varen in se počuti varno. Z učenkami in učenci skozi vaje iščemo načine, kako se lahko vedemo nenasilno, nasilja ne povzročamo in kako si poiščemo pomoč, če smo žrtev nasilja, če nasilje povzročamo ali če smo priča nasilju.
----------	--

UVODNI DEL (10 minut) – Pogovor o nasilju

Vsebina	Nasilje	Sila	Vrste nasilja	Varnost
Pripomočki	Plakat z napisom »Na silo«		Plakat z napisom »Nasilje«	
Učne metode	Razlaga		Pogovor	

V uvodnem delu se z razredom pogovarjamo o tem, kaj razumejo pod besedo nasilje. Izobesimo plakata z napisoma »Na silo« in »Nasilje« in se pogovarjamo o razlikah med tema pojmomoma. Besedo nasilje razčlenimo na besedi »na silo« in pojasnimo, da gre za vedenje, ki dosega učinek na silo, z zlorabo moči. Govorimo o oblikah nasilja in jih kategoriziramo v štiri vrste: psihično, fizično, spolno in ekonomsko nasilje.

VAJA 1 (15 minut) – Nasilje in počutje

Vsebina	Nasilje	Sila	Prepoznavanje počutja
Pripomočki	Tablice s poljubnimi imeni	Plišasta igrača	
Učne metode	Igra vlog	Pogovor	Razlaga

Vajo začnemo z igro vlog: dve učenki oziroma učenca povabimo pred skupino, vsakemu od njiju damo tablico z novim/drugim imenom. Zaigrati morata, kako ena drugi oziroma eden drugemu na silo vzame plišasto igračko. Po končani igri zamenjata vloge in situacijo ponovno odigrata. Na koncu se priklonita, skupina zaploska.

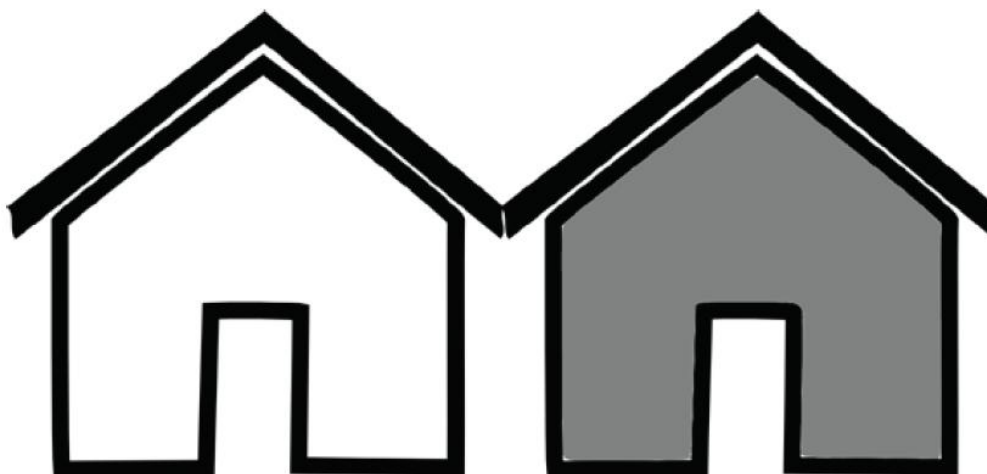
Po igri vlog se s skupino pogovarjamo o igri. Iščemo načine, kako bi lahko še drugače prišli do igračke.

Pogovor spodbujamo z vprašanji: Kako bi še lahko prišel do igračke? Kako se je počutil otrok A? Kako se je počutil otrok B? Ali sta v tej situaciji lahko oba zadovoljna? Je sploh možno, da sta ob rešitvi takšne situacije oba otroka zadovoljna? Se tudi v resnici kdaj zgodi takšna situacija? Kaj naredijo takrat? Kaj naj delajo drugi otroci, kadar se to dogaja? Kateri od teh načinov je po njihovem mnenju zelo napačen in zakaj? Dodajamo svoje izkušnje – A gre k prijateljem in ardo govori o B, nikoli več se noče igrati z njim, uporabi žaljivke, se posmehuje, uniči kakšno stvar, brčne, odrine, udari ... Kako vidimo, kako se nekdo počuti, kako vemo, da nekomu nekaj ni všeč?

VAJA 2 (20 minut) – Dve šoli

Vsebina	Nasilje	Sila	Počutje
Pripomočki	Dve različni sliki šole (siva in bela)	Samolepilni listki za vsakega udeleženca	
Učne metode	Pogovor	Razlaga	

Predstavimo dve različni sliki šole, eno sivo in eno belo, pri vsaki preberemo opis šole.

Siva šola (sodelujoča): V sivi šoli se učenke in učenci dobro počutijo. Pomembno jim je, da se dobro počutijo tudi njihovi sošolci. Ker se med seboj prijateljsko pogovarjajo, se lahko dogovorijo, kaj zabavnega bodo počeli skupaj. Vedo, da jim je pomembno, da upoštevajo pravila, saj jim bodo tako odrasli bolj zaupali in več dovolili. Ko jim kaj ni všeč, to povedo tako, da pri tem nikogar ne užalijo. Učiteljice in učitelji radi pridejo v ta razred. Radi jih peljejo na izlete. Ko otroci naredijo vse vaje, jim dovolijo, da se sprostijo in počnejo kaj zabavnega.

Bela šola (nesodelujoča): V belo šolo učenke in učenci ne hodijo radi. Ko se zjutraj zbudijo, pomislijo, kako jim bo danes v šoli spet neprijetno. Bojijo se drugih sošolk in sošolcev. Bojijo se, da bi jih kdo udaril, kričal nanje in jim rekel kaj grdega. Navajeni so, da jim v šoli nihče ne pomaga. S sošolkami in sošolci se ne morejo dogovoriti o skupni igri, ampak običajno nagajajo en drugemu in kvarijo igro. Učiteljice in učitelji v razred prihajajo slabe volje in se na učenke in učence pogosto jezijo ter jih pošiljajo k ravnatelju oz. ravnateljici. Ko gredo na izlet, porabijo veliko časa samo za to, da se postavijo v vrsto, saj si otroci nagajajo, se pretepajo in kričijo. Otroci imajo občutek, da šola ni zabavna in da se lahko zabavajo samo tako, da nagajajo drugim.

Otroke pozovemo, da izberejo, katero šolo bi raje obiskovali in jih vprašamo, kako bi se radi počutili v šoli. Na sliko šole, ki bi jo raje obiskovali, nalepijo samolepilni listek s svojim imenom.

Po vaji učenke in učence vprašamo: Zakaj ste izbrali sivo šolo? Zakaj ste izbrali belo šolo? Zakaj je bolje v sivi šoli? Kako se večina želi počutiti v šoli? V kateri šoli ima razred več možnosti, da bi jih učiteljica ali učitelj peljal na kopališče ali sankanje in zakaj?

Učenkam in učencem sporočimo, da se nesodelovanje in nagajanje, četudi je včasih zabavno, običajno ne izplača. Bolje je izbrati manj zabave v nekem trenutku, da bo kasneje veliko bolj zabavno.

Vaja je primerna tudi za uporabo v vsebinskem sklopu Čustva 1 in Čustva 2.